DECIZIA (PESC) 2023/457 A CONSILIULUI

din 2 martie 2023

de modificare a Deciziei 2014/119/PESC privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 29,

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 5 martie 2014, Consiliul a adoptat Decizia 2014/119/PESC [1].

(2) Pe baza unei reexaminări a Deciziei 2014/119/PESC, măsurile restrictive îndreptate împotriva anumitor persoane, entități și organisme ar trebui prelungite până la 6 martie 2024. În plus, ar trebui să se actualizeze informațiile din anexa la Decizia 2014/119/PESC referitoare la dreptul la apărare și la dreptul la protecție jurisdicțională efectivă.

(3) Prin urmare, Decizia 2014/119/PESC ar trebui modificată în consecință,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Decizia 2014/119/PESC se modifică după cum urmează:

1. La articolul 5, al doilea paragraf se înlocuiește cu următorul text:

   „Prezenta decizie se aplică până la 6 martie 2024."

2. Anexa se modifică în conformitate cu anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 2 martie 2023.

Pentru Consiliu
Președintele
E. BUSCH

[1] Decizia 2014/119/PESC a Consiliului din 5 martie 2014 privind măsuri restrictive împotriva anumitor persoane, entități și organisme având în vedere situația din Ucraina (JO L 66, 6.3.2014, p. 26).

În anexa la Decizia 2014/119/PESC, secțiunea „B. Dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă" se înlocuiește cu următorul text:

„B. **Dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă**

Dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă în temeiul Codului de procedură penală din Ucraina

Articolul 42 din Codul de procedură penală din Ucraina (denumit în continuare «Codul de procedură penală») prevede că orice persoană suspectată sau acuzată în cadrul procedurilor penale beneficiază de dreptul la apărare și de dreptul la protecție jurisdicțională efectivă. Acestea cuprind: dreptul persoanei de a fi informată cu privire la infracțiunea de care este suspectată sau acuzată; dreptul de a fi informată explicit și prompt cu privire la drepturile sale în temeiul Codului de procedură penală; dreptul de a avea acces la un avocat încă de la prima solicitare în acest sens; dreptul de a prezenta cereri de acțiuni procedurale; și dreptul de a contesta deciziile, acțiunile și omisiunile organelor de cercetare penală, ale procurorului și ale judecătorului de instrucție.

Articolul 303 din Codul de procedură penală face distincția între deciziile și omisiunile care pot fi contestate în cursul procedurilor preliminare (primul paragraf) și deciziile, acțiunile și omisiunile care pot fi luate în considerare în instanță în cursul procedurilor pregătitoare (al doilea paragraf). Articolul 306 din Codul de procedură penală prevede că plângerile împotriva deciziilor, actelor sau omisiunilor organelor de cercetare penală sau ale procurorului trebuie să fie examinate de un judecător de instrucție al unei instanțe locale în prezența persoanei care a formulat plângerea sau a avocatului său sau a reprezentantului său legal. Articolul 308 din Codul de procedură penală prevede că plângerile referitoare la nerespectarea de către organele de cercetare penală sau de către procuror a unui termen rezonabil în cursul urmăririi penale pot fi depuse la un procuror superior ierarhic și trebuie analizate în termen de trei zile de la depunerea acestora. În plus, articolul 309 din Codul de procedură penală precizează deciziile judecătorilor de instrucție care pot face obiectul unor căi de atac, precum și faptul că alte decizii pot face obiectul controlului judiciar în cursul procedurii preliminare în instanță. Totodată, o serie de acțiuni procedurale de anchetare sunt posibile numai sub rezerva unei hotărâri pronunțate de judecătorul de instrucție sau de o instanță (de exemplu, confiscarea bunurilor în temeiul articolelor 167-175 sau măsurile de privare de libertate în temeiul articolelor 176-178 din Codul de procedură penală).

Aplicarea dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă în cazul fiecăreia dintre persoanele incluse pe listă

2. **Vitalii Yuriyovych Zakharchenko**

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Zakharchenko, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de hotărârile din 19 aprilie 2021 ale judecătorului de instrucție prin care se dispune arestarea preventivă a dlui Zakharchenko, precum și de hotărârea din 10 august 2021 a Tribunalului districtului Pecherskyi din orașul Kiev, prin care se acordă permisiunea de a efectua o anchetă preliminară specială în procedura penală nr. 42016000000002929. Aceste hotărâri ale judecătorilor de instrucție confirmă statutul de suspect al dlui Zakharchenko și subliniază că suspectul se ascunde de anchetă pentru a evita răspunderea penală.

În plus, Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Zakharchenko. La 12 februarie 2020, organul de anchetă a decis să îl adauge pe dl Zakharchenko pe lista persoanelor căutate la nivel internațional și a transmis cererea Departamentului de cooperare polițienească internațională din cadrul Poliției Naționale a Ucrainei pentru a fi introdusă în baza de date a Interpolului. În plus, la 11 mai 2021, Ucraina a trimis Federației Ruse o cerere de asistență judiciară internațională pentru a stabili unde se află dl Zakharchenko, însă cererea a fost respinsă de Rusia la 31 august 2021.

Consiliul deține informații potrivit cărora, la 9 februarie 2022, ancheta preliminară din cadrul procedurii penale nr. 42016000000002929 a fost finalizată, iar la 5 august 2022, ca urmare a îndeplinirii cerințelor Codului de procedură penală din Ucraina, Parchetul General a trimis un rechizitoriu Tribunalului districtului Pecherskyi din orașul Kiev în vederea examinării pe fond a cauzei.

Pe baza informațiilor furnizate de autoritățile ucrainene, dl Zakharchenko nu a implicat un avocat în procedura penală din Ucraina. În schimb, un avocat desemnat din oficiu i-a reprezentat interesele. Nicio încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă nu poate fi constatată în situația în care apărarea nu își exercită respectivele drepturi.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Zakharchenko se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise mai sus care se impută dlui Zakharchenko au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

6. **Viktor Ivanovych Ratushniak**

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Ratushniak, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de hotărârile din 19 aprilie 2021 ale judecătorului de instrucție prin care se dispune arestarea preventivă a dlui Ratushniak, precum și de hotărârea din 10 august 2021 a Tribunalului districtului Pecherskyi din orașul Kiev, prin care se acordă permisiunea de a efectua o anchetă preliminară specială în procedura penală nr. 42016000000002929. Aceste hotărâri ale judecătorilor de instrucție confirmă statutul de suspect al dlui Ratushniak și subliniază că suspectul se ascunde de anchetă pentru a evita răspunderea penală.

Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Ratushniak. La 12 februarie 2020, organul de anchetă a decis să îl adauge pe dl Ratushniak pe lista persoanelor căutate la nivel internațional și a transmis cererea Departamentului de cooperare polițienească internațională din cadrul Poliției Naționale a Ucrainei pentru a fi introdusă în baza de date a Interpolului. În plus, la 11 mai 2021, Ucraina a trimis Federației Ruse o cerere de asistență judiciară internațională pentru a stabili unde se află dl Ratushniak, însă cererea a fost respinsă de Rusia la 31 august 2021.

Consiliul deține informații potrivit cărora, la 9 februarie 2022, ancheta preliminară din cadrul procedurii penale nr. 42016000000002929 a fost finalizată, iar la 5 august 2022, ca urmare a îndeplinirii cerințelor Codului de procedură penală din Ucraina, Parchetul General a trimis un rechizitoriu Tribunalului districtului Pecherskyi din orașul Kiev în vederea examinării pe fond a cauzei.

Pe baza informațiilor furnizate de autoritățile ucrainene, dl Ratushniak nu a implicat un avocat în procedura penală din Ucraina. În schimb, un avocat desemnat din oficiu i-a reprezentat interesele. Nicio încălcare a dreptului la apărare și a dreptului la protecție jurisdicțională efectivă nu poate fi constatată în situația în care apărarea nu își exercită respectivele drepturi.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Ratushniak se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise mai sus care se impută dlui Ratushniak au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei.

12. **Serhiy Vitalyovych Kurchenko**

Procedurile penale referitoare la deturnarea de fonduri sau active publice se află încă în desfășurare.

Informațiile din dosarul Consiliului arată că dreptul la apărare și dreptul la protecție jurisdicțională efectivă ale dlui Kurchenko, inclusiv dreptul fundamental la un proces într-un termen rezonabil, în fața unei instanțe judecătorești independente și imparțiale, au fost respectate în cadrul procedurii penale pe care s-a bazat Consiliul. Acest lucru este demonstrat în special de faptul că apărării i-a fost notificată finalizarea anchetei preliminare în procedura penală nr. 42016000000003393 la 28 martie 2019 și apărarea a primit acces la materiale în scopul familiarizării cu ele. La 11 octombrie 2021, Biroul Național Anticorupție al Ucrainei a informat, de asemenea,

avocații apărării dlui Kurchenko despre finalizarea anchetei preliminare și furnizarea accesului la materialele anchetei preliminare pentru familiarizare. Consiliul a primit informații potrivit cărora Biroul Național Anticorupție al Ucrainei a depus o cerere de stabilire a unui termen pentru examinarea de către apărare, pentru a remedia întârzierea cu care apărarea examina materialele referitoare la ancheta preliminară. Consiliul a fost informat că Înalta Curte Anticorupție a Ucrainei, în hotărârea sa din 27 iunie 2022, a stabilit ca termen data de 1 decembrie 2022 pentru încheierea de către apărare a procesului de familiarizare, urmând ca după această dată să se considere că aceasta și-a exercitat dreptul de acces la materiale. La 7 decembrie 2022, Parchetul Specializat Anticorupție a trimis rechizitoriul Înaltei Curți Anticorupție din Ucraina în vederea examinării pe fond a cauzei.

În ceea ce privește procedura penală nr. 12014160020000076, Curtea de Apel din Odesa a admis, în hotărârea sa din 18 septembrie 2020, apelul înaintat de procuror și a impus o măsură de arestare preventivă a dlui Kurchenko. De asemenea, Curtea a precizat că dl Kurchenko a plecat din Ucraina în 2014 și că locul în care se află acesta nu poate fi stabilit. Curtea a conchis că dl Kurchenko se ascunde de organele de anchetă preliminară pentru a evita răspunderea penală. La 20 decembrie 2021, Tribunalul districtului Kyivskyi din orașul Odesa a acordat permisiunea de a efectua o anchetă preliminară specială *in absentia*. Mai mult, la 20 octombrie 2021, Tribunalul districtului Kyivskyi din orașul Odesa a respins apelul avocaților de a anula rezoluția procurorului din data de 27 iulie 2021 privind suspendarea anchetei preliminare.

Consiliul deține informații potrivit cărora autoritățile ucrainene au luat măsuri pentru a-l căuta pe dl Kurchenko. La 13 mai 2021, Departamentul principal al Poliției Naționale din regiunea Odesa a transmis Biroului ucrainean al Interpolului și Europolului cererea de a publica o notificare roșie referitoare la dl Kurchenko, care este în curs de examinare. Consiliul a fost informat că, la 29 aprilie 2020, autoritățile ucrainene au trimis Federației Ruse o cerere de asistență judiciară internațională, care a fost returnată la 28 iulie 2020 fără executare.

Consiliul a fost informat că la 6 mai 2022, ancheta preliminară din cadrul procedurii penale nr. 12014160020000076 a fost finalizată, iar la 1 august 2022, Biroul Procurorului din regiunea Odesa a trimis un rechizitoriu Tribunalului districtului Prymorskyi din orașul Odesa în vederea examinării pe fond a cauzei.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Consiliul consideră că perioadele în care dl Kurchenko se sustrage de la anchetă trebuie excluse din calculul termenului relevant pentru evaluarea respectării dreptului la un proces într-un termen rezonabil. Prin urmare, Consiliul consideră că împrejurările descrise în hotărârea Curții de Apel din Odesa care se impută dlui Kurchenko, precum și neexecutarea cererii de asistență judiciară internațională au contribuit în mod semnificativ la durata anchetei."